

H-achtige verbinding vormen. Het wordt verondersteld dat de donkere hyfen directe verbindingen zijn tussen de sclerotiumschors en de steelschors-exipulum".

Ik heb deze H-vormige verbindingen niet kunnen vinden; wat er het dichtste bij kwam waren het soort hyfen als weergegeven in figuur f van de steelbasis.

LITERATUUR

- Gremmen, J. (1963). *Sclerotinia dennisii* Svrcek ook in ons land. *Coolia* 10: 33-35.
 Kohn, L.M. (1979). A monographic revision of the genus *Sclerotinia*. *Mycotaxon* 9: 365-444.
 Moser, M. (1963). Ascomyceten. In Gams, K. Krypt. - Fl. IIa. Stuttgart.
 Schwegler, J. (1978). Sklerotienbecherlinge. Ein kleiner Beitrag über die Familie der Sclerotiniaceae. *Schweiz. Zeitschr. Pilzk.* 56: 49-59.
 Séguy, E. (1936). *Code universel des Couleurs*, Paris.
 Svrcek, M. (1961). *Sclerotinia dennisii* sp. nov. cum conspectu specierum subgeneris *Myriosclerotinia*. *Ceska Mykologie* 15: 35-41.

Coolia 27(2), april 1984

PEZIZA PROTEANA var. SPARASSOIDES NIEUW VOOR NEDERLAND

J. GEESINK, *Molenstraat 27, 6914 AC Herwen*

SUMMARY

Peziza proteana var. *sparassoides* is reported for the first time from Zuid-Beveland (the Netherlands).

Sinds Mei 1983 stuurt de heer Kuys uit Goes, lid van onze vereniging, mij wel eens brandplekkenfungi om zonodig zijn determinaties te corrigeren. Hij schreef dat er op Zuid Beveland wegens aldaar uitgebroken bacterievuur veel meidoorns gekapt en verbrand worden en dat hij een inventarisatie maakt van de daarop verschijnende fungi. Omdat ik in 1972 iets dergelijks ook gedaan heb riep hij mijn hulp in bij onzekerheden. Over één paddestoel kon echter geen enkele twijfel bestaan. Hoewel door de heer van Brummelen van het Rijksherbarium nieuw voor Nederland gekwalificeerd, is hij toch met voor ieder toegankelijke literatuur te determineren. Het gaat om *Peziza proteana* (Boudier) Seaver var. *sparassoides* (Boudier) Korf, te vinden in het nuttige en prachtige fotoboek "Paddestoelen en Schimmels in West Europa", gewoon in de boekhandel verkrijgbaar. De heer Kuys heeft op verschillende brandplekken exemplaren hiervan aangetroffen in 1982.

Uiteraard was ik zeer benieuwd naar vers materiaal. Pas op 14 december 1983, wegens de droogte, vond hij er weer eentje, dat hij mij toestuurde. Dit exemplaar was ongeveer 13 cm hoog en had een diameter van 12 cm, maar vorig jaar (verzekerde hij mij) waren er grotere te vinden. In de grond zit een korte, witte, brede stronk van enkele centimeters. Het receptaculum is hersenachtig gekronkeld en gelobd, ongeveer als *Gyromitra esculenta*, maar grover met holtes en bulten, grillig geplooid. Het geheel is breekbaar en bros, met een wit-geel en bleek-lila hymenium, oude gekneusde delen zijn bruinig. Het vruchtlichaam is zwaar. De foto in het bovengenoemde boek is correct wat de vorm betreft, doch de bleek-lila kleur is er niet goed uitgekomen. De afbeelding van Dennis (1968: pl. IV L) is beter van kleur maar de vorm is te veel gestyleerd. Ik verzeker u dat het tekenen van zo'n fungus zeer weinigen bevredigend zal lukken. De tekening door mij gemaakt naar een bijgaande dia van de heer Kuys (het toegezonden exemplaar was wegens de brosheid te veel beschadigd aangekomen) is evenmin een succes te noemen (fig. 1), maar een schetsje van een primeur mag desondanks niet in Coolia ontbreken.

De asci zijn amyloïd, de parafysen 3,5 μm dik met een ronde top van 5,5-8 μm in doorsnede (fig. 2). De sporen zijn ellipsoïd, 10-11 x 5,5-6 μm , bedekt met forse, lage, ronde, soms langgerekte wratten die aan de uiteinden van de sporen meestal opvallend hoger zijn (fig. 3). Dit verschijnsel is wel vaker aan ascosporen te constateren. Madame le Gal (1947: 97) noemt dat een "crête", moeilijk te vertalen, kam of kop, zoekt u het zelf maar op. In ieder geval is het kenmerkend voor de soort.

Dit is een variëteit van *Peziza proteana* zoals de naam aangeeft. Het is echter verrassend dat er zeer weinig te vinden is over *P. proteana* zonder meer. Alleen Seaver (1928: 227, pl. 30-1) geeft een foto en beschrijving van *Peziza proteana* (Boud.) Seaver. De bekertjes zijn 3-6 cm in diameter, in jong stadium geheel wit, dan bleek-lila en oud bruin.

Het is wel aardig te weten dat Madame le Gal aan het einde van haar boek "Recherches sur les Ornamentations des Discomycètes operculé's" toevallig *Galactinia proteana* var. *sparassoïdes* als voorbeeld nam om ervoor te waarschuwen hoe gevaarlijk het is om slechts uiterlijke aspecten als indelingskenmerken te gebruiken. Zij haalde hierbij Seaver aan die deze brandplekfungus wegens zijn morchelloïde vorm als een lid van de familie *Elvellaceae* beschouwde en dan als een aparte soort onder de naam *Durandiomyces phillipsii* (Masse) Seaver (1928: 242, pl. 37). Maar het wordt nog mooier. Veertien jaar later maakte Miss E. Morse Seaver erop attent dat *Durandiomyces* Seaver identiek was met *Daleomyces* Setchell. Omdat dat genus toen in de orde Tuberales was geplaatst kon Seaver hiervan niet op de hoogte zijn. In zijn Supplement veranderde hij derhalve de naam in *Daleomyces phillipsii* (Masse) Seaver (1942: 337, pl. 67, 68). De hele toestand was niet nodig geweest als ze er eens een druppeltje Melzer tegenaan

Fig. 1-3. *Peziza proteana* var. *sparassoides*. 1. vruchtlichaam x 2/3; 2. parafyse; 3. ascosporen.

hadden gegooid, waardoor ze gezien zouden hebben dat de paddestoel in *Peziza* thuishoorde. Het blijft sneu voor de heren Durand en Phillips.

Boudier vatte hem 35 jaar eerder al op als een variëteit van *Galactinia proteana* (1907: 48) en wist donders goed dat het wel of niet amyloïd zijn van asci onderzocht dient te worden. Dat was voor hem n.l. een zeer belangrijk kenmerk van de "tribu" *Aleurieées*, waar hij het genus *Galactinia* in onderbracht (1907: 38). Nu wordt dat allemaal *Peziza* genoemd.

Tenslotte nog iets over de verspreiding in Europa voor zover in de in mijn bezit zijnde literatuur vermeld. Seaver schrijft "also in Europe" (1928: 243), Moser meldt dat hij "häufig an Feuerstellen" is (1963: 98), Dennis noemt hem "rather frequent" (1968: 24) en Philips zeldzaam (1981: 271) en daar houden we het máár op.

LITERATUUR:

- Boudier, E. (1907). Histoire et Classification des Discomycètes d'Europe. Paris.
 Dennis, R.W.G. (1968). British Ascomycetes. Lehre.
 le Gal, M. (1947). Recherches sur les Ornamentations sporales des Discomycètes operculés. Paris.
 Moser, M. (1963). Ascomyceten. Band IIa. Stuttgart.
 Philips, R. (1981). Paddestoelen en Schimmels van West-Europa. Utrecht/Antwerpen.
 Seaver, F.J. (1928). The North American Cup-Fungi. New York.
 Seaver, F.J. (1942). The North American Cup-Fungi. Supplement. New York.